

Извештај

за извршен надзор на законитоста на
работата од областа на животната средина на
општина Демир Хисар за 2021 год

Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје формирана со Решение бр. 18-1092/2 од 16.02.2021 година, а врз основа и согласно Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје донесен од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. 18-1092/1 од 16.02.2021 година, на ден 24.09.2021 година изврши надзор на законитоста на работата во општина Демир Хисар.

Надзорот е извршен врз основа на претходна најава до општината Демир Хисар од страна на министерството и тоа за следните области од законите за животна средина:

1. Постапка за одобрување на елаборати за животна средина
2. Постапка за издавање на Б-интегрирана еколошка дозвола
3. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на управување со отпадот.
4. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на заштита на водите.
5. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на заштита од бучава во животната средина

Претставници на општината Демир Хисар присутни при вршењето на надзорот беа Наумовска Соња, Загорка Милошевска, Сузана Цуцулоска и Злате Бошевски.

Во однос на првата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје која се однесува на спроведување на постапката за одобрување на елаборати за животната средина комисијата утврди дека: во општина Демир Хисар се спроведува постапката за одобрување на елаборати за заштита на животната средина истите се одобруваат согласно постапката и за нив се води евиденција согласно пропишаниот регистар.

По однос на втората точка која се однесува на спроведување на постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи од страна на комисијата е утврдено дека согласно активностите кои произлегуваат од Законот за животна средина општината ја спроведува постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи. Имаат издадено 3 (три) Б интегрирани еколошки дозволи и 1 (една) Б интегрирана еколошка дозвола во постапка. Запазена е постапката за премин на Б-ДУОП во Б-ИЕД, за издадените дозволи се пресметува надоместок, се задолжува Општината за издадените дозволи навремено да доставува примерок од издадената дозвола до Министерството за Животна средина и просторно планирање.

Во општината имаат овластено лице кое ги издава дозволите и кое е обучено за тоа.

По однос на обврските согласно Законот за животна средина :

-Општината Нема донесено нов ЛЕАП.

-Општината ја нема исполнето обврската согласно член 154 од ЗЖС, нема донесено надворешен план за вонредни состојби.

-Општината нема донесено План за спроведување на инспекциски надзор за 2021 година,

-Општината има вработено овластен инспектор за животна средина и истиот е во постапка за добивање на лиценца поради тоа сеуште не извршува инспекциски надзори.

-Нема воспоставено катастер согласно член 42 и не доставува податоци до МЖСПП од 2016година.

-Општината нема воспоставено регистер на загадувачи и не доставува податоци за одржување на Регистарот на загадувачки материи и супстанции и на нивни карактеристики до МЖСПП.

Согласно третата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за управување со отпадот

- Општината има одговорено дека има донесено План и Програма за управување со отпадот, но истиот е со одминат рок односно од 2014-2017година .

-Општината нема определено локација за претоварни станици.

-Не изготвува консолиридан извештај со податоци доставени од правни и физички лица кои вршат дејности на собирање, транспортирање, складирање третман, преработка, отстранување и промет на отпад, кој треба да го достави до МЖСПП согласно член 39 од ЗОУ.

-На територијата на општината функционира ЈКП Комуналец, кој поседува Дозвола за собирање и транспортирање на неопасен и други видови на комунален отпад.

-Општината се изјасни дека има определено место за третман и отстранување на инертен отпад и за истата советот имал донесено Одлука, но не ни ја достави во прилог.

-Не врши мониторинг на управувањето со отпадот и нема донесено Програма за мониторинг за управување со отпад.

-Нема организирано информативен систем согласно член 113.

-Не води катастар на својата општина на создавачите на неопасен отпад согласно член 116.

-Нема склучено договор со правно лице за управување со отпадот од пакување.

-Нема регистрирано правно лице кое поседува дозвола за самостојно постапување со отпад од пакување.

-Се прави селекција на отпадот, од страна на правните субјекти со кои општината има склучено договор за соработка (а кои поседуваат Дозвола за колективно постапување со отпадна електрична и електронска опрема со Нула отпад, како и батерии и акумулатори со Нула отпад) се поставени контејнери со кои се постигнува одделно собирање на тој тип на отпад, договор со правно лице за управување со отпад од пакување нема склучено.

- Општината нема реализирано инспекциски надзор во областа на животната средина (согласно член 126 и 129) бидејќи назначениот овластен инспектор за животна средина сеуште нема лиценца.

- Општината овозможува остварување на правото на пристап до јавни информации и јавно учество во донесувањето одлуки во областа на отпадот преку организирање на јавни расправи, со презентирање на програмата, информации достапни преку Веб страната на општината.

Во однос на систематизација на работни места на општината во делот на животната средина, во текот на надзорот беше образложено дека општината има Одделение за урбанизам, заштита на животната средина и комунални дејности, во кое раководителот работи во областа на животната средина и има предвидено и пополнето само едно работно место место -Советник за изработка на програми и плански документи за заштита на животната средина, и во одделението за инспекциски надзор има предвидено и пополнето работно место -Помлад инспектор за животна средина.

Согласно четвртата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Демир Хисар, од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за водите:

- Општината согласно член 26 и 28 има прибавено водно право дозвола за користење на вода за водоснабдување само за населените места Утово и Загориче. Општината нема прибавено Дозвола за испуштање отпадни води или за испуштање или фрлање материји и супстанции во реципиентите согласно член 79 од ЗВ.
- Општината при издавање на Б интегрирани еколошки дозвола утврдува дали инсталацијата за активностите и дејностите за кои се издава дозвола за користење и дозвола за испуштање ги има прибавено од МЖСПП. Исто така, внимава согласно член 116 ефлуентите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и пречистување на урбани отпадни води да бидат подложни на потребниот предтретман.
- Општината согласно член 96 став 2 од ЗВ нема донесено одлука за потребата за определување на заштитни зони за водните тела кои се користат за конзумирање од страна на човекот и нема поднесено барање со елаборат до Министерство за животна средина и просторно планирање за да согласно член 96 став 1 се определат заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за конзумирање од страна на човекот.
- Општината нема Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ и не се врши пречистување согласно член 113 од ЗВ.
- Општината има донесено План за заштита и одбрана од поплави во јули 2020 година. Општината превзема мерки за заштита со чистење на затрупани канали со земја, чистење на улични атмосферски сливници во урбаните места.
- Општината нема Програма за заштита од штетно дејство на водите член 124 ЗВ и согласно член 143 од ЗВ, не изработила, доставила и објавила извештаи за активностите реализирани во претходната година и предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.
- Во однос на ерозивното подрачје во нејзините граници и подрачјата загрозуени од ерозија општината нема определено границите на ерозивното подрачје и подрачје загрозуено од ерозија, нема утврдено мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ како и не презема мерки за заштита на ерозивни подрачја согласно член 137 од ЗВ. Исто така и согласно член 141 од ЗВ не превзема мерките за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачје.
- Општината не врши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата согласно член 133.

- Општината нема воспоставено мониторинг за водни тела согласно член 145 ЗВ нема донесено Програма за мониторинг на водите и не доставува податоци согласно член 156 ЗВ.

-Водата за пиење ја обезбедуваат преку бунари и извори. Општината има основано јавно претпријатие ЈКП Комуналец Демир Хисар за вршење на дејноста и работењето и одржувањето на системите за водоснабдување и снабдувањето со вода за пиење согласно член 185.

Во прашалникот нема одговорено дали општината врши инспекциски надзор во областа на водите (согласно член 229).

Согласно петата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Демир Хисар, од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од областа на заштита од бучава во животната средина :

Општината нема развиено локална мрежа за мониторинг на бучава согласно член 19 од ЗЗБЖС.

Нема склучено договор за мерење на бучава со овластено правно лице.

-не води катастер на создавачи на бучава согласно член 35 од ЗЗБЖС.

Општината при издавање на одобренија за градба утврдуваат дали планските документи за објектот ги исполнува условите и мерките во врска со заштитата од бучава согласно член 23 од ЗЗБЖС.

Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршењето на надзорот ги увиде следниве недостатоци кои е потребно општината да ги отклони и за тоа да го извести министерството, и даде неколку препораки:

-Да се отпочне постапка за изработка на ЛЕАП,

-Да се изготви надворешен план за вонредни состојби согласно член 154 од ЗЖС, и истиот да ни се прати на увид.

-Назначеното лице со решение за распоредување за овластен инспектор кое веќе ја започнало постапката за добивање на лиценца да ја продолжи до добивање на истата.

-Да се достави информација до министерството дали Регионален план за управување со отпад е усвоен од страна на советот на општината, дали се отпочнати активности за негова реализација.

- Да отпочне со изготвување на консолиридан извештај со податоци доставени од правни и физички лица кои вршат дејности на собирање, транспортирање, складирање третман, преработка, отстранување и промет на отпад, и да го достави до МЖСПП согласно член 39 од ЗОУ.

- Општината да отпочне со водење Катастар на својата територија, каде ќе се евидентираат создавачите на неопасен отпад.

- Општината да пристапи кон склучување договор со правно лице кое поседува Дозвола за колективно постапување со посебни текови со отпад (пакување), со цел овозможување на селективно собирање на отпад од пакување.

-Општината да отпочне со спроведување на обврските согласно Законот за заштита од бучава.

Во областа на водите комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

Во областа на водите комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

- Општината да прибави Дозвола за испуштање во води и испуштање и фрлање материи и супстанции во реципиентите согласно член 79 од ЗВ, како и да прибави дозволи за користење за водните тела од кои се користи вода за водоснабдување за кои не е прибавена истата. Исто така Општината за издадената дозвола за користење за вода, шест месеци пред истекот на рокот на дозволата да достави барање до Министерството за животна средина и просторно планирање за нејзино продолжување.

- Општината потребно е согласно член 96 став 2 од ЗВ да донесе Одлука за потребата од определување на заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот. Одлуката за потребата со барање и Елаборат за определување на заштитни зони потребно е да се достави до Министерство за здравство и Министерство за животна средина и просторно планирање за да согласно член 96 став 1 од ЗВ се изработи Предлог одлука за заштитни зони која ќе ја донесе Владата на РСМакедонија. По донесување на одлуката од страна на Владата на РСМакедонија потребно е општината во урбанистичките планови на општината да ги прикажува картографски заштитните зони, согласно член 98 став 4 ЗВ.

- Потребно е општината да донесе Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ и да врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајќи го и отстранувањето на тињата и да врши пречистување на отпадните води согласно член 113 од ЗВ.

- Општината да донесе Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 ЗВ (која треба да содржи изградба на насипи, акумулации, регулација на реки, уредување на порои, заштита на земјиште од ерозија, пошумување и сл.) и да се преземаат мерките за заштита од друго штетно дејство на водите во урбаните подрачја согласно оваа програма.

- Потребно е согласно член 143 општината да изработи, доставува и објавува извештаи за активностите реализирани во претходната година и предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

- Согласно член 126 од ЗВ потребно е Оперативниот план за заштита и одбрана од поплави во континуитет да се донесува од страна на општината, да се доставува до Министерство за животна средина и просторно планирање и да се спроведува истиот.

- Општината согласно член 131 во населените места има можност да го определува крајбрежниот заштитен појас за водотеците за кои не е определен истиот и да го уреди согласно член 132.

- Советот на општината на територијата под нејзина надлежност потребно е да ги определи границите на ерозивното подрачје и подрачјето загрозувано од ерозија како и да ги утврди мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ и да ги презема мерките за заштита на ерозивни подрачја согласно член 137 од ЗВ. Општината потребно е да ги исполни и обврските од член 141 од ЗВ и да ги превземе мерките за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачје.

- Согласно член 133 секоја година до крајот на септември општината да изврши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата. Доколку водотеците не обезбедуваат непречен проток се преземат мерки од страна на општината.

- Општината потребно е да донесе Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ и редовно да доставува податоци од мониторинг согласно член 156 ЗВ.

- Се препорачува вработените кои работат на заштита на животната средина и природата и понатаму да работат согласно законските прописи и да ги опфаќаат сите надлежности од областа на животната средина кои ги има општината, а кои произлегуваат пред се од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за водите, Законот за заштита од бучавата во животната средина и останатите закони од областа на животната средина.

Согласно Нацрт заклучокот на Владата во 2020 година кој сите општини го имаат добиено, истите беа задолжени да направат односно систематизираат работни места кои ќе бидат организирани за заштита на животната средина, со можност за систематизирање на одделение доколку општината е поголема.

Се препорачува да имате барем двајца вработени кои ќе бидат на работни места само за заштита на животната средина како би можеле да одговорат на надлежностите на општината согласно законите.

-Во рок од 6 месеци Општина Демир Хисар треба да го извести Министерството за животна средина и просторно планирање за превземените активности согласно утврдените недостатоци во однос на имплементацијата на надлежностите.

Скопје, 2021 година

Претседател на Комисија
Танја Кироска Филиќ _____

Членови од Комисијата присутни на надзорот:

Ирена Николовска, _____

Сашко Илиќ, _____

Даниела Наумоска, _____

Членови на комисијата кои учествуваа во извештајот:

Даниела Ристова, _____